ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1976

Vyhlásené: 18.11.1976 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

132

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 23. augusta 1976
o Dohovore o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti

Dňa 2. októbra 1973 bol v Haagu na XII. zasadaní Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve dojednaný Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

V mene Československej socialistickej republiky bol Dohovor podpísaný v Haagu 6. februára 1975.

S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident republiky ho ratifikoval s výhradou k článku 26 bodu 2 písm. a) a b), podľa ktorej si Československá socialistická republika vyhradzuje právo neuznať alebo nevykonať rozhodnutia alebo zmiery o vyživovacej povinnosti podľa článku 26 bodu 2 písm. a) a b) Dohovoru, lebo československý právny poriadok nepozná vyživovaciu povinnosť medzi osobami v ňom uvedenými.

Ratifikačná listina Československej socialistickej republiky bola uložená na Ministerstve zahraničných vecí Holandského kráľovstva, depozitára Dohovoru, 12. mája 1976.

Dohovor nadobudol platnosť pre Československú socialistickú republiku na základe svojho článku 35 bodu 1 dňom 1. augusta 1976.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Minister:

Ing.Chňoupek v. r.

DOHOVOR o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti

Zmluvné štáty tohto Dohovoru,

prajúc si prijať spoločné ustanovenia upravujúce vzájomné uznávanie a výkon rozhodnutí o vyživovacej povinnosti k dospelým,

prajúc si uviesť tieto ustanovenia do súladu s Dohovorom z 15. apríla 1958 o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti k deťom,

rozhodli sa za tým účelom uzavrieť dohovor a dohodli sa na týchto ustanoveniach:

ČASŤ I
Rozsah Dohovoru

Článok 1

Tento Dohovor sa vzťahuje na rozhodnutia vydané súdnym alebo správnym orgánom zmluvného štátu o vyživovacej povinnosti z rodinných, rodičovských, manželských alebo švagrovských vzťahov, včítane vyživovacej povinnosti k deťom narodeným mimo manželstva,

1. medzi osobou, ktorej patrí nárok na výživné, a osobou povinnou poskytovať výživné alebo
2. medzi osobou povinnou poskytovať výživné a verejnou inštitúciou, ktorá sa domáha náhrady príspevku poskytnutého osobe, ktorej patrí nárok na výživné.

Tento Dohovor sa vzťahuje aj na zmiery medzi tými istými účastníkmi, ktoré v uvedených veciach uzavrú súdne alebo správne orgány alebo ktoré sa uzavrú pred týmito orgánmi (ďalej len „zmiery“).

Článok 2

Tento Dohovor sa vzťahuje na rozhodnutia alebo zmiery bez ohľadu, ako budú označené.

Vzťahuje sa aj na rozhodnutia alebo zmiery, ktorými sa menia skoršie rozhodnutia alebo zmiery, a to aj v prípade, že pochádzajú z nezmluvného štátu.

Tento Dohovor sa použije bez ohľadu na medzinárodnú alebo vnútroštátnu povahu nároku na výživné a bez ohľadu na štátne občianstvo alebo bydlisko účastníkov.

Článok 3

Ak sa rozhodnutie alebo zmier netýka iba vyživovacej povinnosti, obmedzí sa účinnosť Dohovoru na tú časť rozhodnutia alebo zmieru, ktorá sa vzťahuje na vyživovaciu povinnosť.

ČASŤ II
Podmienky uznania a výkonu rozhodnutia

Článok 4
Rozhodnutie vydané v zmluvnom štáte sa uzná alebo vykoná v inom zmluvnom štáte,

1. ak ho vydal orgán príslušný podľa článku 7 alebo 8 a
2. ak v štáte, v ktorom bolo vydané, už nemôže byť napadnuté riadnym opravným prostriedkom.

Predbežne vykonateľné rozhodnutia a predbežné opatrenia možno v dožiadanom štáte uznať a vykonať, aj keď podliehajú riadnym opravným prostriedkom, ak sa môžu v tomto štáte vydať a vykonať.

Článok 5

Uznanie alebo výkon rozhodnutia sa však môžu odmietnuť,

1. ak uznanie alebo výkon rozhodnutia sú zjavne nezlučiteľné s verejným poriadkom dožiadaného štátu alebo
2. ak sa rozhodnutie dosiahlo podvodom, ku ktorému došlo v súvislosti s konaním, alebo
3. ak pred orgánom dožiadaného štátu prebieha konanie medzi tými istými účastníkmi a o tej istej veci, pričom toto konanie sa začalo ako prvé, alebo
4. ak rozhodnutie je nezlučiteľné s rozhodnutím vydaným medzi tými istými účastníkmi a v tej istej veci buď v dožiadanom štáte, alebo v inom štáte, v tomto druhom prípade, len pokiaľ spĺňa podmienky vyžadované pre uznanie alebo výkon v dožiadanom štáte.

Článok 6

Bez zreteľa na ustanovenia článku 5 sa rozhodnutie pre zmeškanie uzná alebo vykoná, len pokiaľ účastníkovi, ktorý sa na rokovanie neustanovil, bolo podľa práva štátu, ktorého orgán rozhodnutie vydal, doručené oznámenie o začatí konania, včítane upovedomenia o podstate nároku, pričom treba prihliadnuť na to, či účastník mal dosť času na to, aby sa v konaní mohol brániť.

Článok 7

Orgán štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, treba považovať za príslušný podľa tohto Dohovoru,

1. ak povinný alebo oprávnený mal v čase začatia konania svoje bydlisko v štáte, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, alebo
2. ak povinný aj oprávnený boli v čase začatia konania občanmi štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, alebo
3. ak sa odporca podrobil právomoci tohto orgánu buď výslovne, alebo s tým, že sa vyjadril vo veci samej a nenamietol nedostatok právomoci.

Článok 8

Bez zreteľa na ustanovenia článku 7 orgán zmluvného štátu, ktorý vydal rozhodnutie o nároku na výživné, treba považovať za príslušný v zmysle tohto Dohovoru, ak nárok na výživné je založený na rozvode manželstva, zrušení manželského spolužitia alebo na vyhlásení, že manželstvo je neplatné alebo že nevzniklo, vydanom orgánom toho štátu, ktorého právomoc v tejto veci bola uznaná podľa právneho poriadku dožiadaného štátu.

Článok 9

Orgán dožiadaného štátu je viazaný skutkovými zisteniami, na ktorých orgán štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, založil svoju právomoc.

Článok 10

Ak sa rozhodnutie o výživnom dotýka niekoľkých právnych dôvodov a ak ho nemožno uznať alebo vykonať ako celok, orgán dožiadaného štátu použije tento Dohovor na tú časť rozhodnutia, ktorá sa môže uznať alebo vykonať.

Článok 11

Ak sa v rozhodnutí určila povinnosť platiť výživné periodickými platbami, nariadi sa výkon tak pre dávky už splatné, ako pre dávky splatné v budúcnosti.

Článok 12

Pokiaľ tento Dohovor neustanovuje inak, nie je prípustné, aby orgán dožiadaného štátu preskúmaval rozhodnutie vo veci samej.

ČASŤ III
Konanie o uznanie a výkon rozhodnutia

Článok 13

Pokiaľ tento Dohovor neustanovuje inak, spravuje sa konanie o uznanie a výkon rozhodnutia právom dožiadaného štátu.

Článok 14

Kedykoľvek možno žiadať aj o čiastočné uznanie a výkon rozhodnutia.

Článok 15

Oprávnenému, ktorému sa v štáte, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, úplne alebo čiastočne poskytla právna pomoc alebo oslobodenie od nákladov a trov, patrí v každom konaní o uznanie alebo výkon rozhodnutia najvýhodnejšia právna pomoc alebo najširšie oslobodenie od nákladov a trov, ako to ustanovuje právny poriadok dožiadaného štátu.

Článok 16

V konaní, na ktoré sa vzťahuje tento Dohovor, nemožno požadovať zloženie zábezpeky, záruky alebo depozita bez ohľadu na ich označenie, ktorými by sa mala zabezpečiť náhrada nákladov konania a trov s ním spojených.

Článok 17

Účastník, ktorý žiada o uznanie alebo výkon rozhodnutia, musí predložiť:

1. úplný a vierohodný odpis rozhodnutia,
2. doklad o tom, že proti rozhodnutiu nie je už v štáte, v ktorom bolo vydané, prípustný riadny opravný prostriedok, a pokiaľ to treba, že je vykonateľné,
3. ak ide o rozhodnutie pre omeškanie, originál alebo overený odpis dokladu o tom, že účastník, ktorý sa na konanie neustanovil, bol podľa práva štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, riadne upovedomený o začatí konania, ako aj o podstate nároku,
4. podľa okolností doklad o tom, že účastníkovi bola poskytnutá právna pomoc alebo oslobodenie od poplatkov a nákladov v štáte, v ktorom bolo rozhodnutie vydané,
5. overený preklad uvedených dokladov, s výnimkou prípadov, keď orgán dožiadaného štátu taký preklad nevyžaduje.

Ak sa uvedené doklady nepredložia, alebo ak obsah rozhodnutia neumožňuje, aby orgán dožiadaného štátu overil, či sú splnené podmienky tohto Dohovoru, povolí tento orgán lehotu na predloženie potrebných dokladov.

Overenie ani inú formálnu náležitosť nemožno vyžadovať.

ČASŤ IV
Dodatočné ustanovenia týkajúce sa verejných inštitúcií

Článok 18

Rozhodnutie vydané proti povinnému na žiadosť verejnej inštitúcie, ktorá sa domáha náhrady plnenia poskytnutého oprávnenému, sa uzná a vykoná podľa tohto Dohovoru,

1. ak verejná inštitúcia môže dostať takú náhradu podľa právneho poriadku, ktorému podlieha; a
2. ak vyživovaciu povinnosť medzi oprávneným a povinným určuje vnútroštátne právo, ktoré treba použiť podľa predpisov medzinárodného súkromného práva dožiadaného štátu.

Článok 19

Verejná inštitúcia môže žiadať o uznanie alebo výkon rozhodnutia vydaného medzi oprávneným a povinným, a to v rozsahu plnenia, ktoré poskytla oprávnenému podľa právneho poriadku, ktorému podlieha, ak jej patrí oprávnenie, aby namiesto oprávneného bez ďalšieho požiadala o uznanie a výkon rozhodnutia.

Článok 20

Bez zreteľa na ustanovenia článku 17 musí verejná inštitúcia, ktorá žiada o uznanie alebo výkon rozhodnutia, predložiť všetky doklady preukazujúce, že spĺňa podmienky článku 18 ods. 1 alebo článku 19 a že sa plnenie oprávnenému poskytlo.

ČASŤ V
Zmiery

Článok 21

Zmier, ktorý je vykonateľný v štáte jeho vydania, sa uzná a vykoná za rovnakých podmienok ako rozhodnutie, pokiaľ také podmienky možno naň použiť.

ČASŤ VI
Iné ustanovenia

Článok 22

Zmluvné štáty, podľa práva ktorých sú majetkové prevody obmedzené, priznajú najvyššiu prednosť majetkovým prevodom, ktoré sú určené na úhradu výživného alebo nákladov a trov vzniknutých v súvislosti s uplatňovaním nároku podľa tohto Dohovoru.

Článok 23

Tento Dohovor nebráni, aby sa použil iný medzinárodný inštrument platný medzi štátom, kde bolo rozhodnutie vydané, a dožiadaným štátom, alebo iný právny predpis dožiadaného štátu umožňujúci uznanie alebo vykonanie rozhodnutí alebo zmierov.

Článok 24

Tento Dohovor sa použije bez ohľadu na čas, keď bolo rozhodnutie vydané.

Ak bolo rozhodnutie vydané pred tým, ako tento Dohovor nadobudol platnosť medzi štátom, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, a dožiadaným štátom, uzná sa v dožiadanom štáte len pre platby splatné po takom nadobudnutí platnosti.

Článok 25

Každý zmluvný štát môže kedykoľvek vyhlásiť, že vo vzťahoch so štátmi, ktoré urobia rovnaké vyhlásenie, sa ustanovenia tohto Dohovoru rozšíria na úradnú listinu („acte authentique“) spísanú orgánom alebo verejným úradníkom alebo pred nimi a priamo vykonateľnú v štáte, v ktorom bola vydaná, pokiaľ sa môžu tieto ustanovenia na také listiny použiť.

Článok 26

Každý zmluvný štát si môže v súlade s článkom 34 vyhradiť právo neuznať alebo nevykonať:

1. rozhodnutia alebo zmiery, pokiaľ sa týkajú výživného za obdobie, keď oprávnený už dosiahol vek 21 rokov alebo keď už uzavrel manželstvo, s výnimkou prípadov, keď povinným je manžel alebo bývalý manžel,
2. rozhodnutia alebo zmiery o vyživovacej povinnosti
   a) medzi príbuznými v pobočnej línii,
   b) medzi zošvagrenými osobami;
3. rozhodnutia alebo zmiery, ktoré neukladajú periodické platenie výživného.

Zmluvný štát, ktorý výhradu urobí, sa už nemôže dovolávať tohto Dohovoru, pokiaľ ide o rozhodnutia a zmiery, ktoré výhradou vylúčil.

Článok 27

Ak vyživovaciu povinnosť v zmluvnom štáte upravujú dva alebo viaceré právne poriadky použiteľné na rôzne kategórie osôb, každé upravenie na právo tohto štátu bude znamenať upravenie na ten právny poriadok, ktorý jeho právo určuje ako rozhodné pre danú kategóriu osôb.

Článok 28

Ak zmluvný štát tvoria dva alebo viac územných celkov, v ktorých o uznaní a výkone rozhodnutia platia rôzne právne poriadky:

1. každý odkaz na právo, konanie alebo orgán štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, bude znamenať odkaz na právo, konanie alebo orgán územného celku, v ktorom bolo rozhodnutie vydané;
2. každý odkaz na právo, konanie alebo orgán dožiadaného štátu bude znamenať odkaz na právo, konanie alebo orgán územného celku, v ktorom sa o uznanie alebo výkon žiada;
3. každý odkaz podľa bodov 1 a 2 buď na právo alebo konanie štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, alebo na právo alebo konanie dožiadaného štátu, treba vyložiť tak, že zahŕňa všetky rozhodné právne normy a zásady zmluvného štátu, ktoré platia v územných celkoch, ktoré tento zmluvný štát tvoria;
4. každý odkaz na bydlisko oprávneného alebo povinného bude znamenať bydlisko na území celku, v ktorom bolo rozhodnutie vydané.

Každý zmluvný štát môže kedykoľvek vyhlásiť, že pri vykonávaní niektorých ustanovení tohto Dohovoru nepoužije niektoré z týchto pravidiel.

Článok 29

Tento Dohovor nahrádza vo vzťahoch medzi štátmi, ktoré sú jeho členmi, Dohovor o uznaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti k deťom uzavretý v Haagu 15. apríla 1958.

ČASŤ VII
Záverečné ustanovenia

Článok 30

Tento Dohovor je vyložený na podpis štátom, ktoré boli členmi Haagskej konferencie medzinárodného súkromného práva v čase jej XII. zasadania.

Dohovor bude ratifikovaný, prijatý alebo schválený a listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení sa uložia na Ministerstve zahraničných vecí Holandska.

Článok 31

Každý zo štátov, ktorý sa stal členom Haagskej konferencie medzinárodného súkromného práva po jej dvanástom zasadaní alebo ktorý je členom Organizácie Spojených národov alebo niektorej jej odbornej organizácie alebo ktorý je členom Štatútu Medzinárodného súdneho dvora, môže k tomuto Dohovoru pristúpiť po jeho nadobudnutí platnosti podľa článku 35 bodu 1.

Listina o prístupe sa uloží na Ministerstve zahraničných vecí Holandska.

Prístup bude účinný len vo vzťahu medzi pristupujúcim štátom a tými zmluvnými štátmi, ktoré proti nemu nevznesú námietky v lehote dvanástich mesiacov po tom, čo dostali notifikáciu podľa článku 37 ods. 3. Takú námietku môže vzniesť aj členský štát pri ratifikácii, prijatí alebo schválení Dohovoru po prístupe k nemu. Také námietky sa oznámia Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Článok 32

Každý štát môže pri podpise, ratifikácii, prijatí alebo schválení alebo pri prístupe vyhlásiť, že Dohovor sa vzťahuje na všetky územia, za medzinárodný styk ktorých je zodpovedný, alebo na niektoré z týchto území. Toto vyhlásenie nadobudne účinnosť pre tento štát v čase nadobudnutia platnosti Dohovoru.

Neskoršie sa také rozšírenie oznámi Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Rozšírenie bude účinné vo vzťahoch medzi zmluvnými štátmi, ktoré nevznesú v lehote dvanástich mesiacov po tom, čo dostali notifikáciu podľa článku 37 bodu 4, námietky proti rozšíreniu, a územím alebo územiami, za medzinárodné styky ktorých je spomenutý štát zodpovedný a vo vzťahu ku ktorým bola notifikácia vykonaná.

Takú námietku môže vzniesť aj členský štát pri ratifikácii, prijatí alebo schválení Dohovoru po rozšírení.

Také námietky sa oznámia Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Článok 33

Zmluvný štát, ktorý má dva alebo viaceré územné celky, v ktorých platia rôzne právne poriadky pre uznanie a výkon rozhodnutí o vyživovacej povinnosti, môže pri podpise, ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe vyhlásiť, že tento Dohovor sa vzťahuje na všetky jeho územné celky alebo len na niektoré z nich, a toto vyhlásenie môže kedykoľvek zmeniť tým, že vydá nové vyhlásenie.

Tieto vyhlásenia sa oznámia Ministerstvu zahraničných vecí Holandska a výslovne sa v nich uvedie územný celok, na ktorý sa bude Dohovor vzťahovať.

Ostatné zmluvné štáty budú môcť odmietnuť uznanie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti, ak v čase, keď sa bude žiadať o uznanie, sa Dohovor nebude vzťahovať na územný celok, v ktorom bolo rozhodnutie vydané.

Článok 34

Každý štát môže najneskoršie pri ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe urobiť jednu alebo viac výhrad podľa článku 26. Žiadna iná výhrada nebude prípustná.

Každý štát tiež môže pri notifikácii rozšírenia Dohovoru podľa článku 32 urobiť jednu alebo viac výhrad účinných pre územie alebo pre niektoré z území, ktorých sa rozšírenie týka.

Každý zmluvný štát môže kedykoľvek odvolať výhradu, ktorú urobil. Toto odvolanie sa oznámi Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Výhrada stratí účinnosť prvého dňa tretieho kalendárneho mesiaca po notifikácii uvedenej v predchádzajúcom odseku.

Článok 35

Tento Dohovor nadobudne platnosť prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca po uložení tretej listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení podľa článku 30.

Po tom nadobudne Dohovor platnosť:

1. pre každý štát, ktorý ho neskoršie ratifikuje, prijme alebo schváli, prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca po uložení jeho listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení;
2. pre každý pristupujúci štát prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca po uplynutí lehoty podľa článku 31;
3. pre územie, na ktoré bol Dohovor rozšírený podľa článku 32, prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca po uplynutí lehoty podľa uvedeného článku.

Článok 36

Tento Dohovor bude platiť päť rokov odo dňa nadobudnutia platnosti podľa článku 35 bodu 1 aj pre štáty, ktoré ho budú ratifikovať, prijmú a schvália alebo k nemu pristúpia neskoršie.

Ak Dohovor nebude vypovedaný, predlžuje sa jeho platnosť vždy na ďalších päť rokov.

Výpoveď treba oznámiť najneskoršie šesť mesiacov pred uplynutím päťročného obdobia platnosti Ministerstvu zahraničných vecí Holandska. Výpoveď sa môže obmedziť na niektoré územia, na ktoré sa Dohovor vzťahuje.

Výpoveď bude účinná iba pre štát, ktorý ju oznámil. Pre všetky ostatné zmluvné štáty zostane Dohovor v platnosti.

Článok 37

Ministerstvo zahraničných vecí Holandska oznámi členským štátom konferencie, ako aj štátom, ktoré pristúpia podľa ustanovenia článku 31:

1. podpisy, ratifikácie, prijatia a schválenia podľa článku 30;
2. dátum, ktorým tento Dohovor nadobudne platnosť podľa ustanovenia článku 35;
3. prístupy podľa článku 31 a dátumy, ktorými nadobudnú účinnosť;
4. rozšírenie podľa článku 32 a dátumy, ktorými nadobudne účinnosť;
5. námietky vznesené proti prístupom a rozšíreniam podľa článkov 31 a 32;

6. vyhlásenia podľa článkov 25 a 32;
7. výpovede podľa článku 36;
8. výhrady podľa článkov 26 a 34 a odvolanie výhrad podľa článku 34.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, tento Dohovor podpísali.

Dané v Haagu 2. októbra 1972 v anglickom a francúzskom jazyku, pričom oba texty majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archívoch vlády Holandska a ktorého overená kópia bude diplomatickou cestou odovzdaná každému zo štátov, ktoré sú členmi Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve v čase jej dvanásteho zasadania.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.